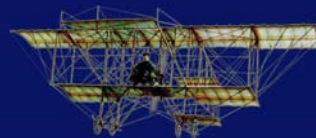

100 година od poгибије првог српског пилота
- народника Михаила Петровића 1913 - 2013.

ВАЗДУХОПЛОВНИ

Издаје: Удружење пензионисаних војних летача
и падобранаца Србије. ЗЕМУН, Штротсмајерова број 1

БИЛТЕН

Број 17, мај 2013. године

Обновљени ваздухопловни споменици у Срему

У СЛАВУ НЕБЕСКИХ ЈУНАКА

Споменици храбрим ваздухопловцима Краљевине Југославије, НОВЈ и Црвене Армије, који су, дејствујући од 1941-1945. године са аеродрома Велики Радинци и Лаћарак, дали своје животе бранећи слободарско небо, обновљени су, и уз пригодне свечаности, представљени у новом сјају.

Свечаностима на тим историјским местима присуствовали су ваздухопловни ветерани, високи државни званичници, представници амбасада, републичког и покрајинског СУБНОР-а Миодраг Зечевић и Света Атанацковић, представници Војске Србије и В и ПВО, градова Новог Сада, Сремске Митровице и Руме, ученици средњих и основних школа, многобројни грађани. Уз органе сремскомитровачке локалне управе спомен обележја ваздухопловцима у Великим Радинцима и Лаћарку открили су војни аташеи при амбасадама Руске Федерације и Украјине потпуковник Димитрије Мокров и пуковник Андреј Блоха.

На славне дане борбе за слободу и несебичну херојску жртву наших и руских ваздухопловаца, присутне је подсетио Славољуб Михајловић председник Удружења ваздухопловаца Војводине.

Под командом капетана прве класе Саве Пољанца, бившег пилота РВ Краљевине Југославије, у Великим Радинцима 1944. формиран је 112. ловачки пук. Имао је три ескадриле авиона ЈАК руске производње. Поред нашег, на аеродрому је била стационирана и ескадрила из састава 117. ловачког пука авијације Русије чији су пилоти, поред извршавања борбених летова, током преобуке, били инструктори нашим пилотима. Заједничким снагама дејствовали су по непријатељу на Сремском фронту и у завршним операцијама за ослобађања земље.

Недалеко од Великих Радинаца и на аеродрому у селу Лаћарак 1944. формиран је и 421. пук јуришне авијације са три ескадриле авиона Ил-2 „Штурмовик“, под командом мајора Душана Божовића. На истом аеродрому базирала је и једна ескадрила 165. јуришног пука руске авијације дејствујући од Сремског фронта до Словеније.

- Данас је историјски дан. Дан у коме слободарски Срем одаје дужно поштовање нашим заслужним јунацима, херојима неба, који су у априлском рату и завршним борбама за ослобођење земље, несебично жртвујући своју младост, бранили небо отаџбине. Споменика баш и немамо превише, па ове, око којих се окупљају млади људи надахњујући се светлим примерима наших ваздушних хероја, треба са поносом да чувамо, - поручио је Златомир Грујић председник Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије. Он је председнику општине Сремска Митровица уручио велику плакету УПВЛПС.

Уз богат културно-уметнички програм који су приредили ученици тамошњих основних школа, омладина и актив жене на Лаћарку, заслужнима, међу којима и потпуковнику Димитрију Мокрову, уручена су највиша признања УПВЛПС и УВВ. *Будимир М. ПОПАДИЋ*

Министар одбране у јединици ловачке авијације на аеродрому Батајница

Први потпредседник владе и министар одбране Александар Вучић посетио је 6. маја припаднике 204. вбр ангажоване на дежурству у јединици ЛА и посади трагања и спасавања. На а. Батајница министра Вучића је дочекао начелник ГШ ВС генерал Љубиша Диковић у пратњи бригадног генерала Предрага Бандића, команданта 204. вбр.

Министар Вучић је упознат са редовним задацима дежурних снага и екипе за трагање и спасавање В и ПВО, а затим је присуствовао приказу обучености и оперативне спо-собности пилота и механичара дежурне паре МиГ 21, који су, уместо предвиђених пет минута, од узбуне до полетања ваздухоплова утрошили свега три минуте и 40 секунди. Изражавајући задовољство због високог степена обучености и припремљености, Вучић је нагласио да ће ваздухопловне снаге ВС у наредном периоду бити још опремљеније и оперативније. Предстоји набавка вишенаменског борбеног авиона, модернизација нашег ваздухопловства и оспособљавање Ваздухопловног завода „Мома Станојловић“ за одржавање авиона, чиме бисмо постали у региону центар за одржавање тих авиона.

Отворени дан на аеродрому Лађевци

Акција На аеродрому Лађевци поред Краљева, у организацији 98. ваздухопловне бригаде Војске Србије и Друге бригаде Копнене Војске одржан је 11. маја „Отворени дан“. Грађани су имали прилику да види све ваздухоплове из састава те ваздухопловне бригаде и приказ оперативних способности посада које су учествовале у летачком програму: десетоминутни наступ хеликоптера „газела“; борбени приказ дејства пара „орлова“ по објекту из ниске шеме; лет хеликоптера „гама“, да би на крају програм завршио потпуковник Дејан Васиљевић који је летео у „орлу“ двоседу. По речима пуковника Александра Бјелића, команданта 98. ваздухопловне бригаде, циљ манифестације био промовисање ваздухопловства, позива пилота, ваздухопловног техничара и приказ способности и ваздухопловне моћи Војске Србије. Он је рекао да је посебан део програма био промотивни лет хеликоптером. Петна-

есторо деце изабрано је током неколико недеља путем локалних медија, и они су награђени летом који је за њих представљао велико задовољство.

У Новим Бановцима отворен вртић „Херој мајор Горан Савић“

Предшколска установа „Херој мајор Горан Савић“, свечано је отворена 12. маја у Новим Бановцима, а име је понела у знак сећања на погинулог пилота Војске Србије и његов несебични чин којим је спасио многе животе општине Стара Пазова. Отварању вртића присуствовао је пред-седник Скупштине Републике Србије Ненад Стефановић, командант В и ПВО Војске Србије генерал-мајор Ранко Живак, командант 204. Ваздухопловне бригаде бригадни генерал Предраг Бандић, супруга преминулог пилота Гордана Савић са децом, представници власти из Нових Бановаца, Старе и Нове Пазове, свештенство Српске православне цркве и грађани Нових Бановаца и околине.

Величина вртића је око 800 квадратних метара и има капацитет за две стотине деце. Осим средстава која су издвојена за зграду, у прилазе вртићу уложено је додатних десет милиона динара, а сличне објекте ускоро ће добити и становници Старих Бановаца, Белегиша и Војке, а следеће године на ред ће доћи и Стара и Нова Пазова.

Из историје СРПСКЕ АВИЈАЦИЈЕ

Школовање пилота

ОФИЦИРИ ПИЛОТИ

Завршили 1928. године – Нови Сад

1. Биртић Јосип
2. Богићевић Драгољуб
3. Ђокић Миодраг
4. Ђурашковић Ђорђе
5. Филиповић Корнелије
6. Гојковић Владета
7. Грујић Војислав
8. Јанчић Љубомир
9. Јефтић Ђорђе
10. Камбер Ладислав
11. Китић Предраг
12. Корнхаузер Иван
13. Ковачевић Младен
14. Краљ Андрија
15. Клопар Јожеф
16. Лалатовић Мирко
17. Митић Хранислав
18. Никодијевић Драгиша
19. Николић Славко
20. Оташевић Божидар
21. Петровић Миодраг
22. Пилетић Милан
23. Покорни Милан
24. Поповић Добривоје
25. Предић Велизар
26. Радмиловић Ђорђе
27. Симић Коста
28. Софиљ Душан
29. Станковић Сотир
30. Стекић Миодраг
31. Шипуш Миливоје
32. Телебаковић Драгиша
33. Томић Милутин
34. Томић Стеван
35. Топаловић Војислав
36. Величковић Велимир
37. Вукосављевић Живорад
38. Зекавица Миодраг
39. Жиданик Казимир

Завршили 1929. године – Нови Сад

- 1) Агић Људевит
- 2) Бајагић Милош
- 3) Бенедик Виктор
- 4) Боснер Владимир
- 5) Светковић Милан
- 6) Дамјановић Драгољуб
- 7) Ђурић Миливоје
- 8) Илић Обрад
- 9) Ивезић Живојин
- 10) Јанковић Милан
- 11) Јереб Франц
- 12) Крајновић Стеван
- 13) Крстић Јован
- 14) Кршенковић Бранко
- 15) Кулушић Крунослав

- 16) Лазић Живојин
- 17) Нововић Јанко
- 18) Обућина Мирко
- 19) Панић Аксентије
- 20) Пановић Јефтимије
- 21) Павичић Делимир
- 22) Ракић Драгиша
- 23) Сабадош Кирил
- 24) Тодоровић Душан
- 25) Виличић Бранко
- 26) Жикић Живојин

ПОДОФИЦИРИ ПИЛОТИ

Завршили 1929. године - Мостар

- 1) Алексић Георгије
- 2) Бакић Пуниша
- 3) Бедалов Петра
- 4) Боровиншек Станислав
- 5) Босиљчић Будимир
- 6) Дамјановић Миладин
- 7) Дејановић Раде
- 8) Дивић Петар
- 9) Горуп Владимир
- 10) Грегов Иван
- 11) Лазаревић Стеван
- 12) Милчић Лазар
- 13) Миленковић Душан
- 14) Ногић Стеван
- 15) Поповић георгије
- 16) Скелеџија Игњат
- 17) Смиљанић Сава
- 18) Штрукл Јосип
- 19) Уторник Јован
- 20) Врањеш Мане (Врањеш Мато)
- 21) Вучина Никола

Завршили 1929. године - Нови Сад

- 1) Маринковић Драгомир
- 2) Маринковић Константин
- 3) Марковић Лазар
- 4) Мартиновић Милан
- 5) Павиша Дујо
- 6) Петровић Миодраг
- 7) Пхлер Ђуро
- 8) Плечко Максимилијан
- 9) Поповић Војислав
- 10) Праштало Славко
- 11) Сировица Стеван
- 12) Штрбенк Акрло
- 13) Варјашки Душан
- 14) Весковић Миодраг
- 15) Вујисић Павић
- 16) Зековић Душан
- 17) Зиндовић Радован

ВЕСТИ ИЗ ВАЗДУХОПЛОВСТВА

ПАО АВИОН, ПОГИНУЛИ ЗВАНИЧНИЦИ ТУЖИЛАШТВА

Шест службеника канцеларије државног тужиоца у Мексику погинуло у удесу малог авиона. Званичници су летели у Сакатекас како би уручили налог за хапшење члановима наркокартела Сетас.

У удесу малог авиона погинуло шест службеника канцеларије државног тужиоца у Мексику, саопштили су мексички званичници. Државни тужилац Хесус Мутиљо Карам саопштио је да је истрага о паду авиона, који се догодио у уторак у држави Сакатекас на северу Мексика, у току, пренео је АП. Званичници су летели у Сакатекас како би уручили налог за хапшење члановима наркокартела Сетас. Државни тужилац је рекао да је мали авион, двомоторац, којим су путовали био стар 28 година. Лист *Ел Универсал* јавио је да су у извештају комисије издатом у октобру наведени озбиљни проблеми са одржавањем и стањем авиона у флоти државног тужилаштва. (1. мај 2013.)

ПАО АМЕРИЧКИ АВИОН-ТАНКЕР У КИРГИСТАНУ

Амерички војни авион за допуну горива у лету КЦ-135 пао је у Киргистану. Посада се катапултирала, а спасиоци трагају за њима.

Амерички транспортни авион КЦ-135 из ваздухопловне базе САД на аеродрому Манас код Бишкека, пао је у петак недалеко од киргистанско-казахстанске границе, јавили су руски и киргистански електронски медији, позивајући се на Министарство за ванредне ситуације Киргистана. Података о жртвима за сада нема, а у току је потрага за тројицом чланова посаде. Авион се користи првенствено за допуну горива борбених авиона у лету, као и за транспорт терета. Киргистанска агенција "24" наводи да је летелица експлодирала у ваздуху. Представник киргистанских власти рекао је да се посада катапултирала из авиона у пламену и да их спасиоци траже. "Података о страдалима нема. КЦ-135 је авион америчке компаније "боинг" који се користи за транспорт војне опреме и допуну горива у ваздуху. Америчка база на међународном аеродрому Манас код главног града Киргистана почео је да функционише децембра 2001, пошто су се коалиционе снаге стационирале и почеле да подржавају операције у Авганистану Тренутно је у бази око 1.200 војника, од којих 900 из САД-а. 03. мај 2013

ИЗРАЕЛ ИЗВЕО ВАЗДУШНИ НАПАД НА СИРИЈУ

Израел је извео ваздушни напад на територију Сирије, вероватно циљајући једну зграду, јавили су амерички медији, преносећи изјаве неименованих званичника.

ТВ канал Си-Ен-Ен је пренео изјаве два неименована америчка званичника да је напад из ваздуха изведен највероватније у ноћи између четвртка и петка. Ројтерс преноси да ти званичници не сматрају да је циљано постројење за хемијско оружје, а да извори канала Си-Би-Ес њус сматрају да је Израел циљао једно складиште. За сада нема званичних потврда напада, а стални представник Сирије при УН Башар Џафари нема информације о ваздушном удару на сиријску територију. "У овом тренутку не знам ни за какав напад", рекао је он британској агенцији. (04. мај 2013.)

ЗАБРАНА РУСКИМ АВИО-КОМПАНИЈАМА ДА ЛЕТЕ ПРЕКО СИРИЈЕ

Русија је забранила својим авио-превозницима да лете над Сиријом, саопштила је руска федерална ваздухопловна служба "Росавијација" пошто је јуче авион руске компаније "НордВинд ерлајнс" (Nord Wind Airlines) "био у опасности" у ваздушном простору изнад Сирије када су ка авиону испале две ракете.

Због грађанског рата у Сирији, цивилни међународни ваздушни саобраћај изнад земље је скоро обустављен. "Росавијација" је саопштила да је већина руских авио-компанија поштовала препоруку издату у фебруару да не прелећу преко сиријске територије, али неке су игнорисале ризик и наставиле са летовима до Египта или других дестинација, пренео је Ројтерс. "Како би се заштитила безбедност путника и посаде руских путничких авиона, Росавијација је издала директиву о забрани коришћења сиријског ваздушног простора", наводи се у саопштењу агенције. Посада авиона Ербас А-320 ваздухопловне компаније Нордвинд ерлајнс, који је летео од Шарм ел-Шеика до Казања преко територије Сирије, регистровала је знаке вођења борбених дејстава", рекао је представник Росавијације, а агенција Интерфакс је јавила да су неидентификоване снаге испалиле две ракете типа земља-ваздух које су експлодирале у ваздуху веома близу путничког авиона. (30. април 2013.)

"Ваздухопловни билтен" излази једном месечно. Примерци су бесплатни за чланове УПВЛПС. Текстове одабрао, написао - приредио, уредио и припремио за штампу Златомир Грујић.
E-mail: zlgrujic@gmail.com
Билтен у електронској форми можете видети на сајту:
www.udruzenjepvlps.org